

Judyta Przyłuska

Innowacyjna gospodarka

Ekonomiczne Problemy Usług nr 44, cz. 2, 123-130

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Judyta Przytuśka¹

INNOWACYJNA GOSPODARKA

Wprowadzenie

W dzisiejszych czasach, nieustannie rodzą się technologie, radykalnie zmieniające świat oraz gospodarkę. Pojawiają się coraz nowsze, rewolucyjne aplikacje starych rozwiązań technologicznych. Dawniej zmiany następowały wolniej, a odstępy między „epokowymi skokami” technologicznymi były dłuższe. W takich warunkach firma mogła funkcjonować dziesięciolecia bez konieczności dokonywania radykalnych zmian. Tymczasem od lat 90. czas życia modelu biznesowego skrócił się i rozwiązania, które mogły funkcjonować przez dziesięciolecia okazują się dziś niewystarczające². Coraz częściej pada pytanie: jak zarządzać firmą, aby była efektywniejsza, szybsza w działaniu i lepiej radziła sobie od konkurencji?

Innowacje i innowacyjność

Innowacja i innowacyjność stanowią dziś kluczowy czynnik rozwoju społeczno-gospodarczego. Są elementem przedsiębiorczości o znaczeniu strategicznym, warunkującym dalszy rozwój³. Na znaczenie tych czynników wskazują autorzy wielu prac teoretycznych m.in. J. Kay, G. Hamel, C.K. Prahalad, M. Porter, H. Simon i inni⁴. Zarówno teoretycy, jak i praktycy zgadzają się, iż w czasach nieustannego pojawiania się nowych technik i technologii, przedsiębiorstwo nie może ograniczać się tylko do utrzymywania istniejącego *status quo*, gdyż na rynek co chwila wprowadzany jest nowy produkt, zmieniają się gusta klientów, struktura kosztów, następuje przełom w technologii⁵.

Innowacja jest szczególnym narzędziem przedsiębiorców, za którego pomocą ze zmiany czynią oni okazję do podjęcia nowej działalności gospodarczej lub świadcze-

¹ Mgr, Instytutu Ekonomii i Zarządzania, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie.

² P. Płoszajski, *Nowoczesne przedsiębiorstwo musi mieć obsesję na punkcie nowych technologii*, „e-Dziennik. Gazeta Prawna” 2007, nr 34.

³ J. Macias, *Innowacje w polskich przedsiębiorstwach przemysłowych*, „Ekonomika i organizacja przedsiębiorstwa” 2008, nr 1(166), s. 35.

⁴ K. Poznańska, *Czynniki sukcesu małych przedsiębiorstw w Polsce*, „Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstwa” 2006, numer specjalny, s. 91.

⁵ J. Penc, *Innowacje i zmiany w firmie. Transformacja i sterowanie rozwojem przedsiębiorstwa*, Agencja Wydawnicza Placet, Warszawa 1999, s. 153.

nia nowych usług⁶. Dzięki innowacjom następuje poprawa i unowocześnienie procesów wytwórczych, podniesienie produktywności, wydajności i jakości pracy, wzrost jakości wyrobów i ich konkurencyjności, zwiększenie ogólnej sprawności i efektywności działania, udoskonalenie organizacji i metod pracy, zlikwidowanie barier i aktywizacja zasobów, poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy, zastępowanie pracy żywej w efekcie lepszej organizacji i wyższej wydajności opartej na bogatszym i bardziej nowoczesnym wyposażeniu technicznym, zwiększenie zdolności eksportowych itp.⁷

John Kay do podstawowych źródeł czynników sukcesu zaliczył architekturę, reputację, innowacje i zasoby strategiczne. Innowacje mogą dotyczyć produktu, technologii lub systemów organizacji i zarządzania. Choć innowacje stanowią podstawę przewagi konkurencyjnej to trudno je zachować na własność, gdyż istnieje wiele możliwości naśladownictwa co powoduje, że stają się one udziałem wielu firm⁸.

Gary Hamel i Coimbatore K. Prahalad zwracają uwagę na nowatorskie kompetencje przedsiębiorstw inicjujące rozwój nowych branż oraz nowych rynków zbytu. Tworzenie kluczowych kompetencji rozpoczyna się z wyprzedzeniem 5–10 lat w stosunku do obecnych produktów i technologii. Źródłem tych kompetencji są nie tyle nowe technologie, co nowe koncepcje zaspokajania potrzeb odbiorców, zakładające rosnące tempo zmian społecznych powodując powstawanie nowych dziedzin, nowych potrzeb oraz głębokich zmian w sektorach tradycyjnych. Utrzymanie tradycyjnych reguł gry nie zapewni przedsiębiorstwu sukcesu, w związku z czym należy dążyć do osiągnięcia pozycji lidera poprzez kreowanie nowych produktów i usług⁹.

Współcześnie nie wystarczają rozwiązania przypadkowe, ale konieczne jest tworzenie warunków sprzyjających innowacjom i systematycznemu ich poszukiwaniu¹⁰. Wyzwaniem dla przedsiębiorców stało się wyszukiwanie nowych, niekonwencjonalnych rozwiązań sprzyjających umiejętnościom twórczego myślenia¹¹. Integratorem tego procesu są menedżerowie. W kierowaniu ludźmi konieczne jest ich nowe spojrzenie na rolę czynnika osobowego w organizacji, której potrzebny jest wysiłek intelektualny człowieka, jego pomysłowość i inwencje twórcze. Stawia to wysokie wymagania menedżerom „jutra”, a sprostanie temu wyzwaniu jest dla wielu z nich trudne, gdyż wymaga nie tylko nowej wiedzy, lecz także zmiany mentalności i stylu kierowania.

Niektórzy autorzy przez pojęcie innowacji rozumieją zmiany w sferze produkcji, prowadzące do nowych rozwiązań procesowych i powstania nowych produktów; inni interpretują je znacznie szerzej uważając, że innowacja to wszelkie procesy badań i rozwoju zmierzające do zastosowania i użytkowania ulepszonych rozwiązań do techniki, technologii i organizacji. Mimo różnorodnego podejścia do innowacji spotykanej w literaturze przedmiotu można wyodrębnić wspólne cechy tego zjawiska.

Innowacja jest celową i korzystną zmianą w dotychczasowym stanie zaproponowaną przez człowieka, znajdującą praktyczne zastosowanie w przedsiębiorstwie. Zmianom podlegają: wyroby, procesy, organizacja, metody zarządzania, rynek, a ich następstwem powinny być sprecyzowane korzyści techniczne, ekonomiczne i społecz-

⁶ P.F. Drucker, *Myśli przewodnie Druckera*, MT Biznes, Warszawa 2002, s. 209–210.

⁷ W. Grudzewski, I. Hejduk, *Projektowanie systemów zarządzania*, Difin, Warszawa 2001, s. 451–452.

⁸ K. Poznańska, *Czynniki...*, op. cit., s. 91.

⁹ Ibidem, s. 91.

¹⁰ M. Brzozowski, T. Koczyński, J. Pszczyńska, *Metody organizacji i zarządzania*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 2001, s. 180.

¹¹ A. Mateczewski (red.), *Problemy współczesnego zarządzania*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2001, s. 10.

ne. Innowacje wymagają określonego zasobu wiedzy technicznej, rynkowej, ekonomicznej i socjopsychologicznej, stając się nośnikiem postępu technicznego. Należy przy tym wziąć pod uwagę fakt, że innowacje są kosztowne, ryzykowne i wymagają permanentnego przyswajania wiedzy, przy czym sprawdzianem udanej innowacji jest jej powodzenie na rynku¹².

Zarówno przedsiębiorcy, jak i inne podmioty mogą dziś skorzystać z wielu instrumentów finansowania projektów innowacyjnych. Wsparcie na takie przedsięwzięcia można pozyskać z programów regionalnych, krajowych oraz realizowanych na poziomie Unii Europejskiej.

Programy operacyjne współfinansowane z funduszy strukturalnych

Fundusze strukturalne są najważniejszym źródłem finansowania projektów związanych z wdrażaniem innowacji, pobudzaniem do współpracy środowisk naukowych i gospodarczych, rozwojem społeczeństwa informacyjnego czy inicjowaniem współpracy w ramach klastrów¹³. W procesie unowocześniania przemysłu przeznaczono środki finansowe na programy, dzięki którym można realizować projekty skierowane na podnoszenie kwalifikacji i kształcenie kadr nowoczesnej gospodarki. Do programów operacyjnych współfinansowanych z funduszy strukturalnych, zawierających instrumenty wspierania innowacyjności należą:

- Innowacyjna Gospodarka (PO IG),
- Kapitał Ludzki (PO KL),
- 16 regionalnych programów operacyjnych (RPO),
- Rozwój Polski Wschodniej (PO RPW)¹⁴.

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (PO IG) to trzeci pod względem wielkości przeznaczonych funduszy i jednocześnie najważniejszy program z punktu widzenia wspierania przedsiębiorstw, w szczególności innowacyjnych. Jest skierowany do przedsiębiorców, którzy zamierzają realizować innowacyjne projekty związane z badaniami i rozwojem, nowoczesnymi technologiami, inwestycjami o dużym znaczeniu dla gospodarki lub wdrażaniem i stosowaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. W latach 2007–2013 w ramach Programu Innowacyjna Gospodarka przedsiębiorcy, instytucje otoczenia biznesu, jednostki badawcze i naukowe oraz instytucje administracji publicznej uzyskują wsparcie w wysokości przekraczającej 9,71 miliarda euro na realizację różnego rodzaju projektów, przyczyniających się do podnoszenia innowacyjności polskiej gospodarki i polskich przedsiębiorstw. Z kwoty tej 8,25 miliarda euro to środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), a pozostałe 1,46 miliarda euro pochodzi z budżetu krajowego. Wsparcie dostępne w ramach PO IG przeznaczono na współfinansowanie innowacyjnych projektów, realizowanych przez cztery kategorie beneficjentów:

- przedsiębiorców (45,8% wsparcia),
- jednostki naukowe i badawcze (10,8% wsparcia),

¹² J. Matejuk, *Zarządzanie innowacyjne jako warunek konkurencyjności przedsiębiorstwa*. „Zarządzanie zmianami” 2005, nr 2, s. 14.

¹³ Klaster – znajdująca się w geograficznym sąsiedztwie grupa przedsiębiorstw i powiązanych z nimi instytucji zajmujących się określoną dziedziną, połączoną podobieństwami i wzajemnie się uzupełniającą.

¹⁴ http://www.pi.gov.pl/finansowanie_innowacji_po_innowacyjna_gospodarka.

- instytucje otoczenia biznesu świadczące usługi innowacyjne oraz ich sieci (23,05% wsparcia),
- administracja publiczna w zakresie elektronicznych usług na rzecz obywateli i przedsiębiorców (16,96% wsparcia)¹⁵

Fundusze PO IG zostały podzielone na realizację celów w obszarach 9 priorytetów:

1. Badania i rozwój nowoczesnych technologii (13%);
2. Infrastruktura sfery B+R (13%);
3. Kapitał dla innowacji (4%);
4. Inwestycje w innowacyjne przedsiębiorstwa (36%);
5. Dyfuzja innowacji (4%);
6. Polska gospodarka na rynku międzynarodowym (4%);
7. Społeczeństwo informacyjne – budowa elektronicznej administracji (8%);
8. Społeczeństwo informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki (15%);
9. Pomoc techniczna (3%).

Celem priorytetu 1 jest zwiększenie znaczenia sektora nauki w gospodarce. Finansowanie obejmuje prognozowanie kierunków badań, które mogą wywrzeć największy wpływ na tempo rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, z wykorzystaniem rozpowszechnionej w innych krajach metody foresight¹⁶. Priorytet obejmuje wsparcie prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych służących budowie gospodarki opartej na wiedzy. Polska kadra naukowa charakteryzuje się stosunkowo wysoką średnią wieku, dlatego wspierane będą projekty badawcze przy udziale studentów, absolwentów i doktorantów w dziedzinach kluczowych dla rozwoju gospodarczego kraju oraz prowadzenie badań naukowych będących podstawą prac doktorskich. Wspierane będą również projekty rozwojowe o charakterze aplikacyjnym, ukierunkowane na bezpośrednie zastosowanie w praktyce i odpowiadające na potrzeby branży/gałęzi gospodarki lub o szczególnym wymiarze społecznym. O dotację w ramach tego priorytetu mogą starać się: jednostki naukowe, polskie platformy technologiczne, przedsiębiorcy (zwłaszcza MSP), naukowcy (zwłaszcza młodzi) i zespoły naukowców, studenci, minister właściwy ds. nauki.

Celem priorytetu 2 jest wzrost konkurencyjności polskiej nauki. Oferowane jest tu wsparcie dla projektów realizowanych przez ośrodki o wysokim potencjale badawczym, w szczególności na inwestycje w aparaturę naukowo-badawczą. Przewiduje się skoncentrowanie znaczącej kwoty na inwestycjach infrastrukturalnych w kilku lub maksymalnie kilkunastu dużych ośrodkach prowadzonych przez konsorcja naukowo-przemysłowe. Współfinansowane będą procesy restrukturyzacyjne, konsolidujące jednostki naukowe, poprzez przenoszenie lub budowę wspólnej nowoczesnej infrastruktury badawczej. O dotację mogą ubiegać się: jednostki naukowe, sieci naukowe i konsorcja naukowo-przemysłowe, podmioty zaangażowane w programie EIT¹⁷, jednostki organizacyjne, których przedmiotem działalności jest zarządzanie pracami B+R i ich organi-

¹⁵ *Dotacje na innowacje...*, op. cit., s. 3–5.

¹⁶ *Foresight* to systematyczny, przyszłościowy sposób docierania do informacji w celu budowania średnio lub długookresowej wizji rozwojowej, jej kierunków i priorytetów, służący jako narzędzie podejmowania bieżących decyzji i mobilizowania wspólnych działań.

¹⁷ EIT + to powstały i zainicjowany we Wrocławiu kompleksowy program rozwoju edukacji i innowacyjności, którego kluczowym elementem ma być lokalizacja w mieście siedziby Europejskiego Instytutu Technologicznego.

zowanie, uczelnie, jednostki wiodące Miejskich Akademickich Sieci Naukowych (MAN) oraz Centra Komputerów Dużej Mocy. Na realizację priorytetu 1 i 2 przeznaczono po 1,3 mld euro, a instytucją pośredniczącą jest Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego¹⁸.

Celem priorytetu 3 jest zwiększenie liczby przedsiębiorstw działających w oparciu o innowacyjne rozwiązania oraz zwiększenie dostępu do zewnętrznych źródeł ich finansowania. W tym priorytecie wspierane będą przede wszystkim mikro i małe przedsiębiorstwa, które są na etapie inicjowania działalności innowacyjnej bądź znajdują się w fazie wzrostu. Przewidziane środki adresowane są w szczególności do przedsiębiorców, których przedsięwzięcia charakteryzują się wysokim poziomem innowacyjności, stosunkowo niską wartością, dużym potencjałem rynkowym oraz wysokim ryzykiem. Planowane jest doradztwo w zakresie tworzenia nowego przedsiębiorstwa, udostępnienie infrastruktury i usług niezbędnych dla nowopowstałych firm oraz ich dofinansowanie, zmierzające do tworzenia na bazie innowacyjnych pomysłów nowych przedsiębiorstw, w tym spin off'ów¹⁹. O dotacje mogą się starać: małe i średnie przedsiębiorstwa (MSP), Krajowy Fundusz Kapitałowy oraz fundusze kapitałowe, instytucje otoczenia biznesu wspierające powstawanie nowych firm innowacyjnych, organizacje przedsiębiorców i pracodawców. Na realizację priorytetu przeznaczono 340 mln euro.

Celem priorytetu 4 jest podniesienie poziomu innowacyjności przedsiębiorstw poprzez zachęcenie ich do wykorzystania nowych rozwiązań. Działania obejmują dofinansowanie przedsięwzięć w zakresie wdrażania wyników prac B+R oraz inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki. Wsparciem objęto projekty przedsiębiorców polegające na wdrażaniu własnych lub nabytych nowoczesnych technologii, dofinansowanie doradztwa i inwestycji w zakresie prowadzenia tej działalności w tym uzyskania statusu centrum badawczo-rozwojowego. Dofinansowanie uzyskują projekty przedsiębiorstw zarówno z sektora produkcyjnego, jak i usługowego, w zakresie realizacji nowych inwestycji obejmujących nabycie innowacyjnych rozwiązań technologicznych (zmniejszenia szkodliwego oddziaływania na środowisko) lub organizacyjnych. Działania w ramach PO IG charakteryzują się wysokim poziomem innowacyjności stosowanych rozwiązań oraz stosunkowo wysoką wartością projektu. Na dotacje mogą liczyć projekty przedsiębiorstw z sektora nowoczesnych usług, tworzących znaczącą liczbę miejsc pracy, zwłaszcza dla wysoko wykwalifikowanych pracowników. Na ten priorytet przeznaczono 3,42 mld euro.

Celem priorytetu 5 jest zapewnienie przedsiębiorcom wysokiej jakości usług i infrastruktury, aby wzmocnić i wykorzystać ich potencjał innowacyjny oraz wzmocnić ich pozycję konkurencyjną. Wsparcie przeznaczono na rozwój powiązań kooperacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym, na wspólne przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym i doradczym przyczyniające się do łatwiejszego transferu i dyfuzji (rozprzestrzeniania) wiedzy oraz innowacji pomiędzy współpracującymi podmiotami. W ramach tworzenia korzystnych warunków prowadzenia działalności innowacyjnej przedsiębiorstw wsparciem objęto kompleksowe przedsięwzięcia wyspecjalizowanych ośrodków innowacyjności, parków technologicznych zlokalizowanych na obszarach o wysokim potencjale rozwojowym z punktu widzenia całej gospodarki. O dotację w ramach

¹⁸ *Dotacje na innowacje...*, op. cit., s. 6-9.

¹⁹ Spółki SPIN OFF powstają zasadniczo w sektorze naukowo-badawczym, są często tworzone we współpracy z uniwersytetami. Typowa spółka spin-off to taka, której produkty stworzono na bazie innowacyjnej (najczęściej ochronionej) technologii lub wynalazku. W spółkach takich udziały posiadają naukowiec/naukowcy z uczelni oraz sama uczelnia, za pośrednictwem wyodrębnionego podmiotu.

tego projektu mogą się starać: przedsiębiorcy, grupy przedsiębiorców (w tym: klastry, łańcuchy produkcyjne MSP i dużych przedsiębiorców, sieci technologiczne MSP i jednostki naukowe), platformy technologiczne, ogólnokrajowe instytucje otoczenia biznesu, sieci instytucji otoczenia biznesu o znaczeniu ponadregionalnym, specjalistyczne ośrodki innowacyjności (m.in. zarządzające parkami naukowo-technologicznymi, inkubatorami technologii, centrami zaawansowanych technologii, centrami produktywności). Na ten cel przeznaczono 399 mln euro²⁰.

Celem priorytetu 6 jest poprawa wizerunku Polski jako atrakcyjnego partnera gospodarczego, miejsca nawiązywania wartościowych kontaktów handlowych, lokowania inwestycji, prowadzenia działalności gospodarczej oraz rozwoju usług turystycznych. Wsparcie przeznaczono na współfinansowanie projektów związanych z badaniami rynków zagranicznych, udziałem w imprezach targowych, doradztwem i szkoleniami w zakresie promocji sprzedaży za granicą i promocji eksportu. Środki te w głównej mierze są dla przedsiębiorców zainteresowanych nawiązaniem kontaktów handlowych z partnerami zagranicznymi. Ponadto, aby zachęcić podmioty zagraniczne do inwestowania w Polsce, oferowane jest wsparcie na rozwój sieci centrów obsługi inwestorów, na budowę i rozwój internetowego systemu obsługi przedsiębiorców poszukujących partnerów handlowych oraz na podjęcie inwestycji na terenie Polski. Na dotację mogą liczyć: instytucje otoczenia biznesu o znaczeniu ponadregionalnym i międzynarodowym wspierające promocję gospodarczą i turystyczną Polski, instytucje otoczenia biznesu działające w branży turystycznej, instytucje publiczne (w tym państwowe osoby prawne), jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorcy. Na priorytet ten przeznaczono 410,6 mln euro. Instytucją pośredniczącą przy realizacji priorytetów 3, 4, 5 i 6 jest Ministerstwo Gospodarki.

Celem priorytetu 7 jest poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej poprzez zwiększenie dostępności zasobów informacyjnych administracji publicznej oraz usług publicznych w formie cyfrowej dla obywateli i przedsiębiorstw. W ramach PO IG przewidziano wsparcie na finansowanie tworzenia nowych usług elektronicznych na rzecz obywateli, a w szczególności przedsiębiorców. Tworzenie elektronicznych usług publicznych będzie możliwe dzięki przebudowie zaplecza administracji publicznej i zbudowaniu w pełni zintegrowanych platform, które umożliwią świadczenie usług publicznych drogą elektroniczną w kluczowych dla prowadzenia działalności gospodarczej obszarach (rozliczenia podatkowe, cła, opłaty administracyjne, zamówienia publiczne itp.). Stworzona zostanie nowoczesna administracja, umożliwiająca kontakt z urzędami przez Internet. O dotację mogą ubiegać się: jednostki administracji rządowej i jednostki jej podległe, instytucje prowadzące państwowe ewidencje i rejestry na podstawie ustaw, konsorcja jednostek administracji publicznej z innymi jednostkami, m.in. z jednostkami naukowymi, przedsiębiorstwami, stowarzyszeniami, organami samorządu zawodowego, jednostkami organizacji pozarządowych. Na realizację priorytetu przeznaczono 788,2 mln euro.

Celem priorytetu 8 jest stymulowanie rozwoju gospodarki elektronicznej poprzez wspieranie tworzenia nowych, innowacyjnych e-usług, innowacyjnych rozwiązań elektronicznego biznesu oraz zmniejszanie technologicznych, ekonomicznych i mentalnych barier wykorzystywania e-usług w społeczeństwie. Wsparcie tworzenia i świadczenia e-usług dla obywateli i przedsiębiorstw będzie polegać na udzielaniu dotacji na wykonanie projektu w zakresie tworzenia produktów cyfrowych i udostępniania usług

---

²⁰ *Dotacje na innowacje...*, op. cit., s. 10-14.

w postaci cyfrowej, dotyczących różnych dziedzin, mikro- i małym przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą nie dłużej niż 1 rok. Priorytet przewiduje możliwość zakupu przez przedsiębiorcę usług firm doradczych i informatycznych, dzięki czemu działalność na rynku usług elektronicznych będą mogli rozpoczynać przedsiębiorcy o różnych specjalnościach. Wsparcie dotyczy tworzenia usług elektronicznych świadczonych między przedsiębiorstwami oraz wykorzystania nowoczesnych technologii w przedsiębiorstwach. Dotacje będą udzielane przedsięwzięciom typu B2B o charakterze technicznym (informatycznym) i organizacyjnym, prowadzącym do realizacji e-biznesu. Uzupełnieniem powyższych działań będzie zapewnienie obywatelom dostępu do Internetu szerokopasmowego, polegające na częściowym lub całkowitym pokryciu kosztów dostępu dla potencjalnie wykluczonych ze społeczeństwa informacyjnego gospodarstw domowych. Wspierana będzie również działalność małych i średnich przedsiębiorców, polegająca na zapewnieniu szerokopasmowego dostępu do Internetu na odcinku tzw. „ostatniej mili” na obszarach, na których działalność ta jest nieopłacalna finansowo. O dotację w ramach tego priorytetu mogą się starać: przedsiębiorcy, (w tym mikro- i mali prowadzący działalność gospodarczą nie dłużej niż 1 rok), jednostki samorządu terytorialnego, ich konsorcja oraz konsorcja jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi. Na priorytet ten przeznaczono 1,4 mld euro, a instytucją pośredniczącą priorytetu 7 i 8 jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji²¹.

Bariery innowacyjności

W ocenie A.H. Jasińskiego zasadniczym czynnikiem niskiej innowacyjności polskiej gospodarki jest brak (od 1989 r.) długofalowej strategii rozwoju krajowej nauki i techniki²².

Polska, pod względem nakładów na badania i rozwój (B+R) zajmuje jedno z ostatnich miejsc wśród krajów członkowskich Unii Europejskiej (UE). Nakłady krajowe brutto na działalność badawczo-rozwojową (GERD) w relacji do produktu krajowego brutto (PKB) stanowiły w 2003 r. zaledwie 0,56% wobec 1,93 średnio w UE, 2,76% w USA i 3,12% PKB w Japonii²³. Okazuje się, że udział nakładów finansowych na B+R w PKB od 1989 r. (wynosił 0,9%) systematycznie spadał, co świadczy o małym zaangażowaniu finansowym polskich rządów na rzecz nauki i techniki. Ten niewielki wysiłek finansowy częściowo był rekompensowany rosnącymi inwestycjami zagranicznymi, a wraz z nimi napływem obcej myśli technicznej. Złą sytuację w zakresie innowacyjności polskiej gospodarki potwierdza także Ranking Innowacyjności przygotowany przez Komisję Europejską w 2005 r. Polska została sklasyfikowana dopiero na 21 miejscu i zaliczona do grupy krajów „tracących grunt pod nogami”. Liderami innowacji w UE są Finlandia, Dania, Szwecja i Niemcy²⁴.

Podsumowanie

W celu sprostania zadaniu konkurowania polskich przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych i globalnych należy usuwać bariery związane z korzystaniem z nowych

²¹ Ibidem, s. 15–17.

²² M. Nowina, *Innowacje sprawą strategiczną*, „Sprawy Nauki” 2005, nr 6–7, s. 7.

²³ B. Rejn, *Badania naukowe i prace rozwojowe w trakcie transformacji gospodarczej*, „Wiadomości Statystyczne” 2006, nr 1, s. 48.

²⁴ J. Macias, *Innowacje...*, op. cit., s. 39.

projektów i opracowań B+R. Powinno się ograniczyć zwłaszcza bariery biurokratyczne wywołujące często nieuzasadniony wzrost kosztów działalności firm, ograniczający ich innowacyjność i konkurencyjność. Przydatne byłyby programy edukacyjne kształtujące postawy proinnowacyjne młodzieży i dorosłych. Przedsiębiorstwom należałoby ułatwić dostęp do informacji prawnych, finansowych i naukowo-technicznych. Zdolność do sprostania wymaganiom rynku pociąga za sobą konieczność bardzo dużej elastyczności funkcjonowania i bycia innowacyjnym. Przedsiębiorstwa, które będą szybsze – mają większe szanse na sukces. Korzyści z bycia innowacyjnie zarządzanym przedsiębiorstwem są duże. Firmy, które nauczyły się przyswajać nowe technologie są silniejsze i bardziej konkurencyjne, są przebojowe i szybko zdobywają rynek. Kierują się zasadą, że kto nie kroczy dziś naprzód, jutro zostanie przygnieciony rzeczywistością.

Literatura:

1. Brzozowski M., Kopczyński T., Przeniczka J., *Metody organizacji i zarządzania*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 2001.
2. Drucker P.F., *Myśli przewodnie Druckera*, MT Biznes, Warszawa 2002.
3. Grudzewski W., Hejduk I., *Projektowanie systemów zarządzania*, Difin, Warszawa 2001.
4. Macias J., *Innowacje w polskich przedsiębiorstwach przemysłowych*, „Ekonomika i organizacja przedsiębiorstw” 2008, nr 1(166).
5. Matejuk J., *Zarządzanie innowacyjne jako warunek konkurencyjności przedsiębiorstwa*, „Zarządzanie Zmianami” 2005, nr 2.
6. Penc J., *Innowacje i zmiany w firmie. Transformacja i sterowanie rozwojem przedsiębiorstwa*, Agencja Wydawnicza Placet, Warszawa 1999.
7. Płoszajski P., *Nowoczesne przedsiębiorstwo musi mieć obsesję na punkcie nowych technologii*, „e-Dziennik. Gazeta Prawna” 2007, nr 94.
8. Poznańska K., *Czynniki sukcesu małych przedsiębiorstw w Polsce*, „Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstwa” 2006, numer specjalny.
9. Matczewski A. (red.), *Problemy współczesnego zarządzania*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2001.
10. http://www.pi.gov.pl/finansowanie_innowacji/po_innowacyjna_gospodarka.

Summary

INNOVATION ECONOMY

The article „Innovation Economy” shows that there are existing only a few competitive Polish companies which also work less together with the centrum of science. Effective functioning of such companies in the market of the European Union depends on the knowledge created by the talent and innovation, thereby leading, as well as the correct state policy, which, by supporting innovative impact on Polish companies.